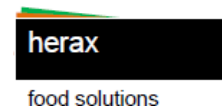

Från EU-direktiv till föreskriftsförändringar på märkningsområdet

Anna Wedholm
anna.wedholm@heraxfood.se
Herax Food solutions AB

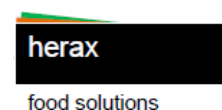

1

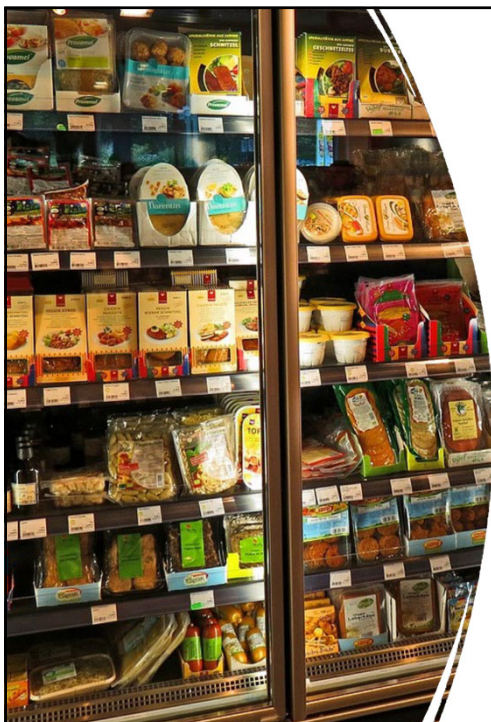

Herax Food Solutions AB

- Konsultföretag specialiserat på märkning och livsmedelssäkerhet samt regelverk inom livsmedel och kemikalier.
- Hjälper livsmedelsföretag och andra organisationer att tillhandahålla säkra och hållbara livsmedel i Norden.
- Startade 2009 – kontor i Gamla stan men jobbar över hela Norden.
- Partners – Advokatfirman MarLaw AB och Foptec AB.

2

Innehåll:

- Uppdaterade frukostföreskrifter
- i Sverige, Danmark och Finland
- Regelförenklingar på märkningsområdet

3

Nya frukostdirektivet

4

EU:s direktiv som ändrar frukostdirektiven

Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

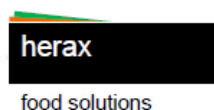
2024/1438

24.5.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/1438

av den 14 maj 2024

om ändring av rådets direktiv 2001/110/EG om honung, 2001/112/EG om fruktjuice och vissa liknande produkter avsedda som livsmedel, 2001/113/EG om sylt, gelé och marmelad samt sötd kastanjepuré avsedda som livsmedel och 2001/114/EG om vissa former av hållbarhetsbehandlad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk avsedd som livsmedel

5

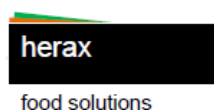
Mindre socker, bättre märkning av honung, juice och sylt

Parlamentet reviderar reglerna för viss frukostmat för att ge europeerna hälsosammare val och bättre kvalitet.

Revideringen av EU:s "frukostdirektiv" medför:

- skärpta regler för märkning av honung
- ökat frukttinnehåll i sylt
- mindre socker i fruktjuicer
- möjlighet att producera laktosfri mjölk med vatten helt eller delvis borttaget

6

Sverige

Livsmedelsverkets föreskrifter om fruktjuice och fruktnektar

LIVSFS 2003:18
(H 158)

Livsmedelsverkets föreskrifter om sylt, gelé och marmelad;¹

LIVSFS 2003:17
(H 159)

Livsmedelsverkets föreskrifter om honung;

LIVSFS 2003:10
(H 156)

Livsmedelsverkets föreskrifter om kondenserad mjölk och mjölkpulver;¹

LIVSFS 2003:16
(H 154)

Detta dokument har sammanställts i informationssyfte. Kontrollera därför alltid texten mot den tryckta versionen. Denna version innehåller ändringar i SLVFS 2007:13, LIVSFS 2007:17 och LIVSFS 2014:14. Föreskrifterna är beslutade med stöd av 6, 7 och 40 §§ livsmedelsförordningen (2006:813).

1 § Dessa föreskrifter innehåller regler om kondenserad mjölk och mjölkpulver.

2 § Definitioner på olika former av hållbarhetsbehandlad kondenserad mjölk och mjölkpulver finns i bilagan.

Endast produkter som uppfyller kraven i bilagan under avsnitten 1.1 a-d, 1.2 a-c och 2 a-d får släppas ut på marknaden under dessa beteckningar. De beteckningar som anges för produkterna i bilagan under avsnitten 1.1 a-d, 1.2 a-c och 2 a-d ska användas på produkter som uppfyller kraven. (LIVSFS 2007:17)

3 § Generella bestämmelser om livsmedelsinformation finns i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1824/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1989/10/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004, och

2. Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2014:4) om livsmedelsinformation. (LIVSFS 2014:14).

Danmark

Bekendtgørelse om frugtsaft m.v.²¹

¹ Medfører af § 13, § 14, stk. 1 og 2, § 15, stk. 1, § 16, § 17, stk. 1, og § 18, stk. 1, lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 750 af 8. marts 2012, fastsættes:

Avenndescentrifuge

Bekendtgørelse om marmelade og frugtgelé samt kastanje creme m.v. ¹

¹ Medfører af § 13, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1 og 2, § 16, § 17, stk. 1, og § 18, stk. 1, lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 750 af 8. marts 2012, fastsættes:

Bekendtgørelse om honning²¹

¹ Medfører af § 13, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1, § 16, § 17, stk. 1, og § 18, stk. 1, lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 417 af 15. maj 2014, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 511 af 23. april 2013 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

Bekendtgørelse om mælkeprodukter m.v. ¹

¹ Medfører af § 13, § 14, stk. 1, § 15, stk. 1, § 16, § 17, stk. 1, § 18, stk. 1, § 19 og § 60, stk. 3, i lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 8 af 6. januar 2012, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1721 af 30. november 2010 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

Bekendtgørelsens område

§ 1. Denne bekendtgørelse omfatter regler om tilvirkning og sammensætning samt visse supplerende regler om mærkning af mælkeprodukter.

Stk. 2. Begrebet i § 1, stk. 1, § 16, § 17, stk. 1, § 18, § 19, stk. 1, § 49 og § 60, stk. 3, i lov om fødevarer, der er lovligt fremstillet eller markedsført i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union eller i et medlemsland af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Kapitel 2

Generelle bestemmelser

Definitioner

§ 2. Ved disse foreskrevet i denne bekendtgørelse: Det mælkeprodukt, der fremstilles ved separation af fedtet i mælk, og som indeholder mindst 8 pct. fedt i en emulsion af typen fedt i vand.

Stk. 2. Ved homogenisering forstås i denne bekendtgørelse: Mekanisk (fysisk) behandling af mælk, hvorved fedttinglerne flydes og dannes en ensartet og stabil emulsion med uophævet eller næsten uophævet flødestigningsevne.

Stk. 3. Ved kærning forstås i denne bekendtgørelse: Mekanisk behandling af syrnet eller usyrnet mælk i kærne eller anden lignende mekanisk behandling.

Finland

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om fruktjuice och vissa liknande produkter

Uppdaterad

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om sylt av frukt samt vissa liknande produkter

Uppdaterad

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om honung

Uppdaterad

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om vissa former av konserverad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk

Språkversioner

Svenska

Finska

Jämför

Typ av författning

Förordning

Meddelats

9.5.2025

Publiceringsdag

13.5.2025

Uppdaterad författning

225/2025

Finlands författningssamling

Författningstext

7

Honung – direktivet säger bl.a.

- Om ursprung från flera länder – alla ursprungsländer ska anges i fallande turordning på etiketten, i det huvudsakliga synfältet.
- Den %-andel som varje land representerar ska också anges
- ISO-kod på förpackningar < 30g

herax

food solutions

8

4

Sverige

- 8 § Det ursprungsland eller de ursprungsländer där honungen har skördats ska anges på etiketten. Om honungen har sitt ursprung i mer än en medlemsstat inom Europeiska unionen eller i mer än ett tredje land, får dock denna uppgift i förekommande fall ersättas med följande begrepp: – blandning av EU-honung, – blandning av icke-EU-honung, eller – blandning av EU-honung och icke-EU-honung. (LIVSFS 2017:1) ersätts med

Föreslås ändras till:

- 10 § Det ursprungsland där honungen har skördats ska anges på etiketten. Om honungen har sitt ursprung i mer än ett land ska de ursprungsländer där honungen har skördats anges på etiketten i det huvudsakliga synfältet, i fallande ordning efter deras andel av vikten, tillsammans med den procentandel som varje ursprungsland representerar. En tolerans på 5 % ska tillåtas för varje enskild andel i blandningen, beräknad på grundval av aktörens spårbarhetsdokumentation.

food solutions

9

Sverige

- 11 § För förpackningar som innehåller nettokvantiteter av honung om mindre än 30 gram, får ursprungsländernas namn ersättas med en tvåbokstavskod. Tvåbokstavskoden ska skrivas i enlighet med den senaste gällande versionen av den internationella standarden ISO 3166–1 (tvåbokstavskoden alpha-2).

- Bilaga 1

- huvudsorten filtrerad honung (silad honung) föreslås att tas bort. Det framgår i stället i punkt 3 i bilagan att honung som behandlats på sådant sätt endast får säljas som bagerihonung.

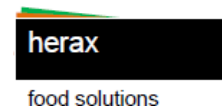
food solutions

10

Finland

- Har infört undantaget:

Om antalet ursprungsländer för honung i en blandning är högre än fyra, är det tillåtet att i produkter på den finländska marknaden endast med procentsatsen ange de fyra största andelarna förutsatt att de fyra största andelarna motsvarar mer än 50 procent av blandningen. Återstående ursprungsländer ska anges i fallande ordning utan procentsats.

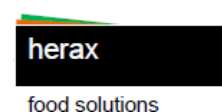

11

Danmark

- Föreslår också att införa undantaget:

• Stk. 2. Hvis antallet af oprindelseslande for honning i en blanding er større end fire, og de fire største andele udgør mere end 50 % af blandingen, er det tilladt alene at angive procentdelen for de fire største andele, mens de resterende oprindelseslande skal angives i aftagende størrelsesorden uden procentdel.

12

Sylt – direktivet säger bl.a.

- Minsta tillåtna frukthalt i sylt ökar från 350 g till 450 g
- Minsta tillåtna frukthalt i extra sylt ökar från 450 g till 500 g
- Kravet om att ange "total mängd socker per 100 g" tas bort
- Ska vara tillåtet att använda namnet "marmelad" på andra produkter än de som är baserade på citrusfrukter – inte nytt för Sverige.

13

Sverige

- Föreslås att tas bort:
- 9 § I märkningen skall den sammanlagda sockerhalten anges med uttrycket "total mängd socker: ... g per 100 g". Uppgiften skall avse det värde som har bestämts hos den färdiga produkten med en refraktometer vid +20 °C med en tillåten avvikelse på ± 3 refraktometergrader. Sockermängden behöver inte anges enligt första stycket om märkningen innehåller ett näringspåstående för socker.
- 11 § Om produkten innehåller mer än 10 mg svaveldioxid per kilo skall svaveldioxiden anges i ingrediensförteckningen.

14

Sverige

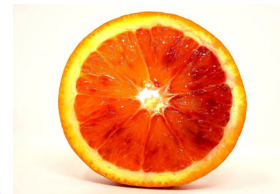
- Sylt och marmelad
- Den mängd fruktkött och/eller puré som används vid framställning av 1 000 g färdig produkt ska vara minst: – 450 g som huvudregel, – 350 g för röda vinbär, rönnbär, havtorn, svarta vinbär, nypon och kvitten, – 180 g för ingefära, – 230 g för cashewäpplen, och – 80 g för passionsfrukt.
- Extra sylt och extra marmelad:
- Den mängd fruktkött som används vid framställningen av 1 000 g färdig produkt ska vara minst: – 500 g som huvudregel, – 450 g för röda vinbär, rönnbär, havtorn, svarta vinbär, nypon och kvitten, – 280 g för ingefära, – 290 g för cashewäpplen, och – 100 g för passionsfrukt.

herax

food solutions

15

Sverige

- Föreslås inget högre krav på fruktmängd i citrusmarmelad

Citrusmarmelad: En blandning som fått en lämplig geléartad konsistens och som består av vatten, olika former av socker och en eller flera av följande produkter som framställts av citrusfrukter: fruktkött, puré, juice, vattenextrakt och skal. Ordet "citrus" får bytas ut mot det slags citrusfrukt som använts. Den mängd citrusfrukter som används vid framställningen av 1 000 g färdig produkt ska vara minst 200 g, varav minst 75 g från skalad frukt.

herax

food solutions

16

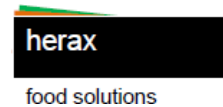
Danmark

- Föreslår högre frukthalt i marmelad och extra marmelad
- Har sedan tidigare Syltetøj

en blandning av socker och fruktkött med lämplig viskositet, innehållande hela frukter, fruktbitar och/eller fruktdelar: antingen av en enda fruktsort, eller av två eller flera fruktsorter, med undantag för äpplen, päron, plommon med kärnor, meloner, vattenmeloner, vindruvor, pumpor, gurkor och tomater.

Syltetøj har sedan tidigare haft krav på den högre frukthalten!

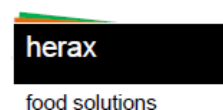

17

Finland

- Har infört kravet på högre frukthalt i sylt men inte i marmelad.
- Enligt finska föreskriften:
 - 6) **Marmelad** är en blandning som fått en lämplig geléartad konsistens och som består av vatten, vissa former av socker och en eller flera råvaror som framställts av frukter: fruktkött, puré, juice, vattenextrakt och skal.
 - Den mängd frukter som används vid framställning av 1 000 gram färdig produkt skall vara minst 200 gram. Beteckningen *marmelad* kan användas i produkter som finns på den finländska marknaden.

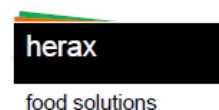

18

Fruktjuice – direktivet säger bl.a.

- Nya beteckningar: Sockerreducerad fruktjuice, Sockerreducerad fruktjuice från koncentrat och Koncentrerad sockerreducerad fruktjuice
- Ny frivillig märkning: 'fruktjuicer innehåller endast naturligt förekommande socker'
- "Kokosvatten" får användas istället för "Kokosjuice"

19

Sverige

Skillnader mot tidigare

7 § För äppeljuice utan tillfört socker får även beteckningen "äppelmust" användas.

Föreslås ändras till:

9 § För beteckningen äppeljuice får även beteckningarna "äppelmust" eller "äpplemust" användas.

Nytt

10 § I stället för beteckningen kokosjuice får beteckningen "kokosvatten" användas. Med kokosjuice avses den produkt som utvinns direkt från kokosnöten utan pressning av kokosnötens fruktkött.

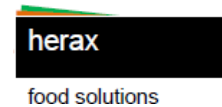
20

Sverige

- 13 § För fruktjuice och fruktjuice från koncentrat får uppgiften "fruktjuicer innehåller endast naturligt förekommande socker" anges i märkningen. Uppgiften ska i sådant fall finnas i samma synfält som beteckningen.

Bilaga 3

- Föreslag gällande tillåtna ingredienser, bearbetningsmetoder och ämnen, exempel:
 - minskad tillåten andel socker eller honung till fruktnektar
 - solrosfrön får användas vid klarning

21

Fruktjuice Finland

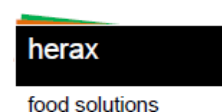

- Inga skillnader mot svenska förslaget

Fruktjuice Danmark

- Fruktjuice heter "frugtsaft" på Danska men det är även accepterat med "fruktjuice"
- "kokosvatten" istället för "kokosjuice" finns inte med i det danska förslaget

22

Laktosfri mjölk – koncentrerad eller i pulverform – direktivet säger bl.a.

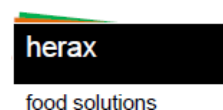
- Bearbetningsmetod som gör det möjligt att producera laktosfritt mjölkkoncentrat och mjölkpulver.
- Ska anges tydligt i märkningen att laktoshalten har minskats.

23

Sverige

- Laktoshalten i mjölk får minskas genom att den omvandlas till glukos och galaktos. Ändringar i mjölkens sammansättning, som är ett resultat av denna bearbetningsmetod, får endast göras om de anges på produktens förpackning väl synligt, outplånligt och på ett sådant sätt att det är lätt att läsa. Att dessa uppgifter anges påverkar inte skyldigheten vad gäller den näringsvärdes märkning som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011.
- Förtydligande att godkända vitaminer och mineraler, enzymer och livsmedelstillsatser är tillåtna ingredienser

24

Finland

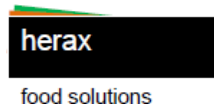
- Jord- och skogsbruksministeriets förordning om vissa former av konserverad, helt eller delvis dehydratiserad *mjölk*

Samma tillägg

Danmark

- Bekendtgørelse om mælkeprodukter m.v.

Samma tillägg förutom det om att vitaminer & mineraler får tillsättas

25

Tidigare Kommissionens:

Nuvarande Kommission:

Har lagt fram en ny vision

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**En vision för jordbruk och livsmedel
En attraktiv jordbruks- och livsmedelsindustri för kommande generationer**

26

Regelförenkling SLV – delrapport 1

Förslag kopplade till nationella föreskrifter på märkningsområdet:

Förenklingsförslag som tas med i pågående föreskriftsarbete kopplat till frukostdirektiven	
LIVSFS 2003:18 Rent pressad fruktjuice (100%) av enskilda eller flertalet fruktsorter ska få kallas must (inte bara äpple).	X
LIVSFS 2003:17 Vidare definitioner av sylt för att möjliggöra kreativitet.	X
Förenklingsförslag för vilka föreskriftsarbete kan initieras	
LIVSFS 2014:4 Ta bort anmälningsskrav som omfattar färdigförpackade livsmedel, avsedda för konsumenter, som är märkta med uppgifter att de är fria från allergener.	V
LIVSFS 2003:39 Ta bort kravet på att ost ska märkas med fetthalt.	?

food solutions

27

Sammanfattning

- Uppdaterade frukostföreskrifter (juice, sylt, honung och mjölkpulver/kondenserad mjölk) börjar gälla den 14 juni 2026.
- I Sverige föreslås inget undantag för honung med flera ursprung, men undantaget föreslås i Danmark och är redan infört i Finland.
- Krav på högre fruktmängd i sylt och marmelad i Sverige, sylt i Finland och marmelad i Danmark.
- Anmälningsskravet för Fri-från-livsmedel avskaffas från och med 1 januari 2026.

food solutions

28

Tack för mig, frågor?

